

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fói'a acést'a ese tóta Marti sér'a,
- dar prenumeratiunile se priimesc
in tóte dílele.

Pretiul pentru Ostrunguria: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de ann 5 fi.
pre una triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte sîodianie si banii de prenu-
meratiunne sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ană, nrulu 27.

Insertiunile se priimesc cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tace timbrale.

Cin'a cea de taina.

„Ori cum, tem'a e démna de „Gur'a-Satului“, si eu unulu i-o recomendu, firesce *Juda* celu fora de lege“
„sà nu fia uitatu, *Juda*, celu-ce sîede la mésa cu *Invetiatoriulu*, ér' dupa mésa se furiscesc la Caiafa,“
„pentru-ca sé denuncia si vinda pre inventatoriulu.“

„Albina“, anulu VIII. nr. 20. Cap. 10. Stich „Au talhariulu...“

Éra dup'acea s'a adunatu sfatulu satului si, cuprinse fiindu mintile de mirare, a hotarit u implinirea
dorintiei evangelice, ca pace sà fia si indestulire detorintiei nationale.

St. Petru. — Tu singuru!
Mesia. Si nime afară de mine!

Bartolomeiu-Juda. Sà fia tergu: dai 30 de arginti!?
Szlavi-Caiafa. Nici o potóra:

Revoluția din Perlesci.

— Romanu tragicdicu in V. parti. —

Scosu d'in nisce manuscrise dela Ispania și alcătuitu dupa celu mai nou sistem, datu fiindu intru cinstea și marirea celor intru toti de o potriva intre sine.

(Urmare.)

II.

Dupa 6r'a unu spre diece.

Contele Frikosy de Frica era unu omu renumit. Elu avea cei mai frumosi cai in impregiuri; canii lui erau vestiti in intrég'a tiéra. La venatu nobilulu conte pretutindenea era in frunte. Elu era unu calaretiu bunu, și multi dicu, că ar fi in stare să pôrte franile unei trasuri de patru cai cu mai multa maiestria decât chiaru și contele Andrásy. Dela fire, contele Frikosy de Frica era unu adeveratu aristocratu maghiaru, unu stranepotu alu eroiloru d'in vremile Árpádsane, vitezú, cavaleru, generosu și mundru, unu membru demnu alu familiei Frikosiesciloru de Frica. La „Färbl“ elu nici-candu nu se lasa inspaimentat; la „Ein und zwanzig“ elu nici-candu nu retrâ cu banc'a, — și acritie de optiva lauda rar'a generositate cavalerescă a contelui Frikosy de Frica . . . Contele Frikosy de Frica era unu omu minunatu: unu omu admirabilu, unu omu intr'adeveru mare, astfelu comitatulu Pérlișloru se putea fali cu dinsul, avendu in fruntea sa unu omu casf acest'a . . . Că-ci contele Frikosy de Frica, elu insu-si, era Ilustritatea sa, supremulu comite!

Sf comitele supremu, nobilulu conte Frikosy de Frica era unu patriotu mare! -- Pusu in fruntea unei pérlite de autonomii elu a-dese-ori subseria cu propri'a sa mana actele oficiose . . .

. . . Căta noblétia! -- cătu sacrificiu pentru tiéra, dinastia, poporu și obscia! -- cătu de adencu patriotismu! .

Contele Frikosy de Frica era unu omu nemoritoriu, unu adeveratu decoru pentru ori-ce museu de raritat! . .

Dar' acum'a, de căte-va luni de dñe, comitatulu era orfanu; ingrijitorulu seu parinte petreceea in departare, parte in Pest'a, parte la mosiile sale, de órece era tocmai vremea paturniciloru, asupr'a caror'a nobilulu conte vená cu o deosebita predilectia. — In ecestu restempu creditiosul seu și cu adencu susfetu inzestratulu vice-comite Rabiatosy nobilu de Spaima portă frenele administrației comitatense.

Nobilulu Rabiatosy de Spaima nu era atât de mare, casf poruncitorulu seu conte . . . Inainte de tôte elu nu avea nici unu calu. Calariá inse căte-odata pre unii ómeni d'in comitat . . . Deasemenea elu nu avea cani . . . Elu — de cani nu avea trebuinta. Nu mai puin era inferioru nobilulu Rabiatosy de Spaima in cele-lalte privintie . . . Dar totu-si, și elu, era unu omu minunatu, unu omu admirabilu și in specialu in sôrte multe privintie unu omu „marc“. Decandu trebile autonomiei jaceau pe umerii lui, elu portă freulu cu mana de otelu . . .

Sermanulu Csehy a-dese-ori era gonitu dî și nòpte. Că-ci nobilulu vice-comite avea să administreze unu comitat, in care numerulu *daco-romaniloru* era mare . . .

Asta-di nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima a fostu la tiéra. Sosindu dupa diece óre a-casa, desf vremea era inaintata, desf elu era obositu de cale, nu se culcă, ci desbracandu-se, luă la mana obicinuit'a sa lectura. Era unu opu istoricu, intitulatu „Hora Kloska lázadás“, pe romania „Rescól'a Horea-Closic'a.“

Unu fioru rece trecu pr'in finti'a nobilului vicecomite Rabiatosy de Spaima, candu prinsa aceasta carte in mana. Elu era inse unu stranepotu alu lui Árpád; anim'a lui era de otelu și nu se inspaimentă de ori-ce.

Indata se deschide usfa, și acuma, in vreme de nòpte, intră de-a-pururea desceptu Csehy.

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima scapă cartea d'in mana, candu vediú intrandu pre incredintatiulu seu.

Asta intardiata aparere nu putea să fie decât urmarea unei grozave descoperiri.

Sf, într'adeveru, arctarea lui Csehy era un'a d'intra cele mai inspaimentări . . . Perii lui erau redicati spre

ceriu; ochii i iesiseră de trei degete d'in capu, și totu trupulu lui era cuprinsu de o tremurare convulsiva.

„Domnul meu! . . . Toti suntemu perduți! Planulu olahilor este gaf'a!“

Tresarindu, la aceste cuvinte nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima sarf in petiore, incătu se lovi cu capulu de plafonu. Caci nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima era unu omu lungu, mai lungu decât unu paru de fasole; elu era cătu unu stelpu dela telegrafu.

„Ce-e? — Ce s'a întemplatu? . . . Este patri'a in pericol?“ intrebă elu aspru, privindu de susu in josu spre Csehy, care era unu omu scurtu și grosu, era nu atât de lungu.

„Este patri'a, este națiunea, suntemu noi, totulu este in pericol!“

„Ce-e? — cum? — Graiesce!“

„Ah! domnul meu, asculta! . . . Sf mania Ta să nu se verse asupra mea.“ — grăi sermanulu Csehy, și apoi, dupa o grea resusflare, continua in tonu tremuratoriu. — „De căte-va seri utilite sunt pline de olachi. Pone in noptile tardie, ei stau, cuprinsi de tainice și optiri, adunati in ulți . . . Cu căte-va dile inainte de ast'a am vedutu o multime de cai in apropiarea Pélsciloru, cai, ce nesmintit au să fia destinati pentru cavaleria daco-romana . . . Ieri am vedutu vr'o 300 de oi adunate la marginea Perlesciloru, vr'o 80 de gasce și vr'o 30 de vaci, tôte destinate ca să fia munitia pentru daco-romani

Presimtiemu déra apropierea unui pericolu și priveghiamu cu indoita ingrigire. Asta-di séra anca d'in vreme m'am postatu in apropierea locuintei lui Spulberu.“

Ateniunea nobilului vice-comite Rabiatosy de Spaima se intrezi, insutu la audirea numelui Spulberu.

„Intr'unu tardin, — continua Csehy, neobositulu pri-veghitoriu, — Spulberu apară pe strata. Elu era invelit in tr'o mantea mare și largă; pasii lui erau lungi și gri: intrég'a s'a aretare era acea a unui Decebalu ori Horia.“

La audirea numelorù Decebalu și Horia nobilulu Rabiatosy de Spaima tresari convulsivu.

„Sub mantoa Spulberu ducea unu pachet . . . Ce a fostu in acel pachet? . . . Vom vedé mai tardi! . . . Eu ii urmai cu pasii redepedi . . . Dar' elu era lungu și eu scurtu. Am remasu puciul su indereptu. Pe strate ómenii lu intimpinai cu ovatiuni: unii ii și optisau chiar vorbe tainice. . . Spulberu mergea inse repede, și, candu ajunse pe piatia, unde roiau ómenii, eu ii perdiu urm'a“ . . .

„Ai perduți urm'a?! — Nefericitule!“ esclamă nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima.

„O, vin'a nu este amea! . . . Spulberu este unu paru; era eu sum numai unu butucu! Ce să facu dar'?! — M'am postatu la coltiulu piatiei, ca să acceptu rentorcerea daco-romanului. — Elu nu veni!“

„Indata petrunsa latratulu canelui „Tisza“ in de-a-pururea deschis'a mea urechia. . . O presentire me trasa catra gradina, de unde se audia latratulu . . . Ah, ce a trebuitu să vedu!?“

„Ce? — pentru Ddieu? !“

„Spulberu a fostu in gradina!“

„Spulberu? !“

„Da! . . . La fantana era bastonulu lui, era o bucată d'in mantéua in gur'a lui „Tisza!“

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima cadiú pe unu scaunu d'in apropiare.

„Suntemu perduți!“ — mai multu nu potu să dica.

Incuragiatiu de aceasta desperare, in veci priveghiatoriului Csehy cutesă cea d'in urma sî cea mai grea lovitura.

„Da, — grai elu, — Spulberu a fostu, — sî a subminat cas'a comitatului, căci in pachetulu, ce elu ducea sub mantea, nu putea să fia alta decat pravu de pusca.“

„Subminat! ? . . . Pravu de pusca!“ — esclamă nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima in tonu nadusit. . . . „Suntem perduți!“ sî, grăindu, elu, astă cum era, in negligea, se repedi spre usfa, sentiendu, cumcă pamentul tremura dejă sub elu.“

„Stati! — ii grai in veci priveghiatoriulu Csehy retinendu-lu. — Am pusu doispre-diece fetiori să stee paza la gradina. Minele sunt puse, dar' ele nu potu fi aprinse.“

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima se opri pe unu momentu.

„D'apoi — déca ésc'a aprinsa este dejă pusa de Spulberu? !“ — grai elu pornindu d'in nou. . . . Sî, pornindu, nime nu potu să-lu mai oprésca . . . O! pericolul sî iubirea catra viétia ce nu sunt in stare! ? . . .

Csehy stete căte-va momente uimitu de spaim'a, ce-lu cuprinsese sî pre d'insulu. Se repedi dup'acea in urm'a domnului seu, sî-i peri sî urm'a.

Sermanele de familii, ce remasera dormindu pe cuibulu perdiarii! . . .

(Va urmă.)

TRÉNC'A SÎ FLÉNCA.

T. Muscu-te, sora Flénca! am auditu de unu romanasiu.

Fl. Ce romanasiu? — cine?

T. Unu dominisoru, care a venit uocmai dela Clusiu pone la Mesesiu, ca să petiesca pre fici a mea.

Fl. Par' că l'ai adusu cu bobii! — Sî apoi? . . .

T. Ii place fét'a; dar' se scârbesce, că n'are destula zestre.

Fl. Aha! adica pre elu nu l'a dusu fét'a, ci zestre. Vedi, sora draga, astă sunt dominisorii nostri de astădi. Decat dupa dominisoru, mai bine feta mare casă mine.

T. Dreptu ai: mai sciu eu unulu, care a luat zestre sî a fugit cu ea la Zelău!

Fl. Dar' ai auditu ceva minunat dela fabrica.

T. Cum? Ce? — éra balu?

Fl. Ferésea Domnului! — Fetitile fabricante s'au inamoratu de motani.

T. Ei! mai lasa-te sî nu-ti bate jocu de tóta lumca!

Fl. Lueru seriosu: o fabricanta, mergendu la deniu, a dusu sî unu motanu cu sine.

T. Póte ea i se ură să mérge singura la biserică.

Fl. Ba nu! mie mi-a spusu cine-va, că ea a voită să-si vrajesca de maritisu.

T. Cu motanalu?

Fl. Da! Candu ea a lasat motanul să fuga in altariu, a disu: „Precum anălti tu dupa sioreci, astă să amble pelitorii dupa mine!“

T. Vai maica! eam multe fete betrane trebuieesc să fia in Fabrica!

P r e d i c a

pre Duminec'a necredintiosului apostolu Tom'a.

Iubitilor meu credintosi Taudó si Mandó!

„Totu duhul, care nu marturisesc pre Isusu Cristosu, că a venit in lume in trupu de la Domnudie, nu este: Acel'a este alu lui Anticristu, de care ati auditi, că va veni, să acun'a inca in lume este.“

Epistola 1. a lui Ioann (Draguț'a), capu grecescu, versu orangutaniu.

Tem'a, care mi-am propus-o a Vi-o analisá astadi este fórte grea, cu atât'a mai virtosu, că-ci nu sum d'in cét'a preutiloru pecatosi sî pr'in urmare pucinu initiatu in blasphematiile calugaresci, afara de aceea duminec'a este chiaru a Slui apostolu Tom'a, carui'a ii trebui dovedi pipaitore pentru ca să crădia in Dlu Cristosu. Apoi astadi inca se afla multi ómeni de acei'a, cari sunt nu numai de calibrulu lui Tom'a, dar' pote sî mai rei, sî mai ai naibei de cătu acest'a; dreptu aceea tractarea temei acestei'a mi va fi indoită de grea: totusi me voi sila a vi-o demastrá. — (Tusiesc.)

Iubitilor meu! Cine să fia óre acestu Anticristu, despre care dice Evangelistulu Ioanu „sî acum' inca in lume este“? Óre pentru cine dice Domnulu nostru Isusu cristosu: că se voru scolă Cristosî mintiunosi si proseliti menciuñosi sî pre multi voru amagi? . . .

Noi scimă că Dlu nostru I. Cr. a avutu pre pamentu pre inainte mergatorii sei, pre profeti, cari lu-au anuntiatu ómeniloru, sî au preagatit animile loru pentru priimirea invetiaturei sale; lu-au anuntiatu pre elu lumiei; sî cei mai multi d'in ei au suferit, sî au morit pentru dreptate sî adeveru.

In privint'a lui Anticristu inca crede pre cum baseric'a dupa marturisirea S. scripturi, asiè sî noi dupa esperiintele de pre la alegeri, că va veni in lume, sî că va avea sî elu pre inainte mergatorii sî proselitii sei cari se voru areta pre pamentu, sî sub egid'a numelui sacru alu lui cristosu voru amagi multimea cea usioru credietória.

Déca vomu analisá cuvintele Dnlui si Mantuitoriului nostru I. Cristosu ne potemu usioru convinge, că ele cuprindu in sine insu-sî adeverulu sî vieti'a; dreptu aceea, asemene profeti, séu inainte-mergatori ai lui Anticristu urmează să fia multi intre noi: daru cumu ii vomu cunoscă noi decat d'in faptele loru? „D'in faptele loru ii veti cunoscă pre ei“ a disu Domnulu. —

Mantuitoriulu nostru invétia omenimea cu cuvintul sî cu fapt'a, o mangaia, sî-i facea bine — tamadu-indu bolnavii sî saturandu pre cei seraci.

Ceice dicu că tienu loculu lui Cristosu pre pamentu si apoi inchidu usile loru d'inaintea omenimei patiminde, carea vine să se planga de suferintele sale sî să-i céra ajutoriu: óre nu usurpéza unii ca acesti'a santulu nume ce-lu pôrta, sî óre cu cine s'ar potea aseména unii ca acesti'a? ! Óre unii ca acesti'a nu sunt proroci mintiuñosi sî premergatori ai lui Anticristu? ! . . .

Mantuitoriulu nostru sî invetiaceii lui nu stringeau bani, „Argintu sî auru nu este la noi“ dice Pavelu; celu ce se silesce a-sî stringe avutii d'in sudorea poporului, mulgendu-lu sî belindu-lu pre acest'a pone la estremitate, celu ce cauta a corumpé d'intre poporu pone sî pre cei mai alesí sî buni pr'in mediulocé materiale sî morali numai ca să-si pôta ajunge scopurile sele infernale; — Óre să fia unulu ea acel'a disciplulu divinului nostru Salvatoru? !

Mantuitoriulu a miluitu pre cei seraci, sî óre urmatorii lui facu totu asemenea in dio'a de astadi? Óre nu se afla intre urmatorii Mantuitoriului sî de acei'a cari cauta a se inavutti d'in banii basericiloru, ma chiaru sî d'in sembri'a drépta a slujitoriloru ei? —

Óre să fia unii ca acei'a disciplii Duii Cristosu, ori ai apostolului Iuda? ? ? —

Mantuitoriulu nostru divinu sî-a pusu sufletul pentru turm'a sa; astadi inse multi intra in turm'a lui Cristosu ca nesci lupi rapitori sî nu numai că nu cauta ó'a cea ratecita ca să o readuca in staulu, ci d'in tóte poterile se silesce a perde turm'a loru pentru interese egoistice. —

Mantuitoriu a demandat discipulorui sei, să nu se jore: Să nu vejorati, ci să fia cuventul vostru — Asia, asia; nu, nu." — Unii urmatori ai Mantuitorului Cr. în dioa de astăzi nu numai că mintu pre totu loculu, ca să-si ascunda reotatea, și intreprinderile infernale ci, spre ajungerca scopului loru mărsăvau, se jora și pre sant'a cruce ! !

Cristosu a plansu pentru Ierusalim, dicendu, „Ierusalime, jerusalime! de căte ori am voit să adunu „fi tei, pre cumu aduna gaină puii sei sub aripi". — „Ore aceia cari nu-si iubescu natitneea, ce i-a laptatu, crescutu și incarcatu de binefaceri și onori, — și o vendu pre biat'a de ea pentru favoruri și resplatiri pamantesci apesatorilor omenirei: — cumu să se număsească ore unii ca aceia? Urmatori ai lui Cristosu, și crestini adeverati? !

Cel mai potrivit nume pentru ei aru fi dupa parerea noastră „Farisei și Iude," căci în faptele loru se potu asemenea acestor'a, șiinducă numai unii ca acestia legă sarcini grele, și le pune pre umerii omenilor, era ei neci cu degetulu micu nu voiescu să le atinga. Aminu.

Vasiasiu.

Concursu.

Noi „Gur'a Satuloi" d'in Tiér'a ovesului danno spre cunoștinția publică tuturor celor'a, cari nu vrea să andă adeverului și celor'a cari se sentu vătemati pr'in marturisirea adeverului, precumă noi d'in puterea noastră amu decisu adi in din'a alegerii deputaflor mireni dela Sant'a Agnita, ca să se scrie unu concursu pentru gilăulu celu mai bunu, care se va inventa pone la facerea scrutinului pentru alegerea viitoră a deputaflor mireni.

Gilăula este menită pentru a-i dă necioplitalui Zacharei lu poleitur'a covenita, in casu de portarea sa neparlamantaria : petiuda pela Sant'a Agnita.

Inventoriul va capetă dreptu remuneratüne 5 fi. d'in restul fondului se acitu alu protopopiatului d'in Tiér'a ovesului.

pr'in noi Tand'a și Mand'a.

O pată jidanulu dracului.

Jidanulu și-cumpără sare pentru bolt'a ce avea in Pacalesei.

„Mai Ioane! — grai elu catra unu pacaliciu. — Nu mi-ai duce 5 măji de sare pan' a-casa."

„Bucurosu! — respunse romanulu. — Dar' ce-mi platesci pentru chiria?"

„50 cruceri pentru fia-care maja". — respunse jidanulu.

Facendu-se tèrgulu, térgovasii mersera să 'ncaree sarea.

„Jupane! — grai romanulu, — aici sunt mai multu decătu cinci măji.

„Feréscea Ddieu! — cinci măji, nici e'o bucatiea mai multu."

Romanulu chiamă trei martori și constată, cumea elu a incarcatu numai cinci măji de sare.

„Asia este!" — incheia jidanulu.

Sosindu a-casa, romanulu desearca sarea, o cumpenesce și, aflandu, că sunt 10 măji, lasa cinci la sine a-casa, ducendu jidanului numai 5 măji.

Jidanulu pacalită se trage la lege; dar' romanulu aréta eu trei marturii, că elu numai 5 măji a incarcatu și pr'in urmare n'are să dea socotela cu mai multu.

Astfelu, voindu să insileatu pre romanu cu 2 fi. 50 cr., jidanulu s'a insileatu pre sine cu 5 măji de sare.

Proprietariu, editoria și redactoru diriginte: Mircea B. Stanescu.

Colaboratoru internu: Ioanu Slaviciu Borlescu.

TAND'A și MAND'A

T. Ai auditu, frate Mando, că „Reuniunea politica a „tuturor romanilor d'in comitatulu Aradului" a tienutu adunare generala?

M. Unde?

T. In Aradu, in salisior'a teologiei.

M. Ei, bine! au încăputu ei acolo?

T. Déca n'au fostu decătu de toti numai 24 de insi.

M. Puciini „toti romanii" in comitatulu Aradului! —

T. Dar ai intielesu, cumă ardelenii au datu de necasu cu sasii, și maghiarii tienu eu romani?

M. Ei draga! ce minune! Căci candu nu ar fi celu mai firescu lucru, ca maghiarii să se bucură, candu ei vedu pre neinaghiai d'in tiér'a loru prindendu-se de capu!

T. Te pricepu! Apoi maghiarii ajuta la aceia, cari au mai pucina aplecare la lupta. Pare-mi-se, că romani éra-si mergu pe calea mansului!

A. și B.

A. Pentru-ce se tiene sinodele tocmai la Dominec'a Tomei?

B. Pentru că astăzi dîna necredintiosloru.

A. Să apoi?

A. Multi dintre aceia, cari se aduna la sinode, sunt necredintiosi

Precautu.

Unu ostasiu insoratu incepe scrisoarea catra soci'a sa astfelu:

Jubita Floritia!

De-ōre-ce tu nu scii ceti, dăte cu asta scrisoare la pop'a Trifonu, ca să ti-o ceteșă; éra déca pop'a Trifonu n'ar fi a-casa, mu te duce la altulu, ci ascépta pana ce nu va veni elu, că n'asî vré să scie și altii ce-ti scriu eu tăe.

Catra viór'a de campu.

— Epigrama. —

Tu flóre, esci modesta și fore de pretentii,
Sî pentru-acea esci primulu decoru alu primaverii;
Dar' ce folosu de ele? — Virtutea ta e 'n daru,
Căci vine și te calca a-dese unu magaru!....

Toc'a Redactfunei și Administratiunei.

D-lui Iacobu Popu in T. — Abonamentul ingregistrat pone la finea lui Iuniu; urii aparuti pone la sosirea abonamentului si s'au speditu toti.

D-lui D. B. in Moldov'a n. — Asemenea.

D-lui N. Pal . . . in K. B. — In locu de fi. 4. ai tramsu numai fi. 3. ca costulu abonamentului pre ½. anu; ceremu diferenția de fi. 1. ca să ni regulam societele.

D-lui I. P. in Iam'u Asemenea.

On. „Societati de lectura rom. in Beregesu" avendu in vedere, că societatea sta d'in economi, si este inca juna, vi amu implinitu cererea, dandu-vi diurnalulu gratis pre semestru Ian. — Iuniu; ceremu inse costulu poste de er. 30. cătu mai curenđu.

Girante respundietoriu și coreductore: Basiliu Petricu.